

Kejsertræ (*Paulownia tomentosa*)

Videnskabeligt navn: *Paulownia tomentosa*

Synonymer: *Bignonia tomentosa*, *Incarvillea tomentosa*, *Paulownia grandifolia*, *Paulownia imperialis*, *Paulownia recurve*, *Paulownia tomentosa*

Kaldenavn: Kejsertræ

Varieteter: Der kendes tre varieteter af *P. tomentosa*, var. *lucida*, var. *lanata* og var. *tsinlingensis*.

Status i Danmark: Invasiv

Kejsertræ. Foto: Jean-Pol Grandmont/Wikimedia Commons

Beskrivelse

Kejsertræ er et stort løvfældende træ med en bred paraplyformet krone. Det kan blive op til 10-18 m højt og nå en stammediameter på omkring 1 m. Barken er først lys brun med tydelige barkporer. Senere bliver den glat og grå med fine lyse striber. På ældre træer er den grå og furet. Knopper er modsatte, små og rødviolette. Bladene er store, af størrelse med A4-ark eller større, ovale og tilspidsede. Hos unge træer kan der være et par store tænder på siden af bladet. Bladene er lysegrønne på både over- og underside og dækket af fine hår. Bladribben er tydelig, især på bladundersiden. Bladstilken er lyst orange og tæt behåret. Blomsterne er samlet i oprette, endestillede toppe. Blomsterknopperne, der er tykke og brune, dannes året før løvspring og fryser ofte helt væk i Danmark. Blomsterne, der springer ud før løvspring, er lysviolette klokkeformede med et langt kronrør. Blomsterne bestøves af insekter. Frugter er kapsler på størrelse med valnødder. Hver frugt indeholder omkring 2000 frø, der er vingede og spredes med vinden. Træet begynder at bære frugt når det er 8-10 år. Et stort træ kan producere op til 20 millioner frø om året¹. Rodnettet er stærkt forgrenet og består af overfladiske såvel som dybe rødder. Træet danner rods kud, der har en kraftig vækst og kan vokse op til 5 m om året¹. Kejsertræ er et lyst træ og frøene kræver lys for at spire. Kejsertræ tåler ned til -18 °C, men unge træer er frostsølsomme og kan få frosts kader ved hård frost. Træet vokser bedst på fugtige, men veldrænede jorde med pH mellem 5 og 8,5¹. Træet hører til familien Paulowniaceae.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Kejsertræ er hjemmehørende i Kina, hvor det er vidt udbredt i centrale og nordlige regioner, både som vildtvoksende og dyrket, og forekommer også i Japan og Sydkorea. Træet er introduceret til store dele af verden inkl. andre lande i Asien, Europa, Nord- og Sydamerika samt Oceanien, herunder Australien og New Zealand. Kejsertræ spreder sig fra de steder, hvor træet dyrkes, både via frø og ved rods kud. Træet danner ofte monokulturer og betegnes som invasiv i flere amerikanske stater og New Zealand. I Danmark dyrkes kejsertræ i haver og parker og der er stigende interesse for at bruge træet ved plantning af

klimaskov, da træet har en hurtig tilvækst. Inden for de seneste par år er det observeret, at arten spredtes med frø (pers. meddelelse Morten Strandberg) og arten er således under naturalisering i Danmark.

Datagrundlag for artens invasive status i Danmark

Vi benytter en skala fra 0-3 til at vurdere arterne i forhold til de seks parametre spredningspotentiale, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkningen på hjemmehørende arter, påvirkning på økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter. 0 svarer til ingen, 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning. Kvaliteten af data, der ligger til grund for vurderingen, angives på en firetrins skala: meget sikker (empiriske, kvantitative data for arten), sikker (overvejende kvalitative data for arten), middel (udelukkende kvalitative data), usikker (få eller ingen data).

	Spredningspotentiale	Levestedets bevarings- og naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemfunktioner	Økonomiske effekter	Helbreds effekter
Score	2	1	2	1	0	0
Datakvalitet	Sikker	middel	middel	usikker	usikker	sikker

Spredningspotentiale: 2 (middel) Spredningspotentialet for kejsertre vurderes middel, idet arten producerer talrige frø og også kan sprede sig ved rodsrud. Arten har tidligere været angivet ikke at producere levedygtige frø², men der er de seneste år observeret planter, der er etableret ved frøspredning, i flere byområder i Danmark (pers. meddelelse Morten Strandberg). Man kan finde oplysninger på nettet om at kejsertre ikke kan sætte frugt, men dette er dog kun tilfældet så længe man styner træet^{3,4}. Stynede træer sætter rodsrud og sætter også frugt, hvis styningen ophører.

Levestedets bevarings- og naturværdi: 1 (lav). Levestedets bevarings- og naturværdi for kejsertre vurderes til lav. Hvor kejsertre er introduceret og forvildet, invaderer det primært forstyrrede habitater som vejkanter, skovrydninger og ruderater men også mere naturlige habitater som skovkanter, flodlejer og lysåbne skove.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkningen af hjemmehørende arter fra kejsertre vurderes som middel, idet kejsertre angives at være konkurrencestærkt og danne monokulturer med negative effekter på hjemmehørende arter¹.

Påvirkning af økosystemfunktioner: 1 (lav). Påvirkningen af økosystemfunktioner fra kejsertre er ud fra et forsigtighedsprincip vurderet lav, men der foreligger ikke data.

Økonomiske effekter: 0 (ingen). Kejsertre er ud fra den nuværende anvendelse vurderet ikke at have negative økonomiske effekter.

Helbredseffekter: 0 (ingen). Der er ingen kendte helbredseffekter for kejsertre. Kejsertre har stor anvendelse indenfor kinesisk naturmedicin⁵.

Kilder

- ¹ Invasive species compendium. *Paulownia tomentosa* (paulownia). <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompendium.39100> (besøgt 10. marts 2022).
- ² Wikipedia. Kejsrertræ. <https://da.wikipedia.org/wiki/Kejsrertr%C3%A6> (besøgt 10. marts 2022).
- ³ Dragon Trees. The Paulownia Tree Company. <https://www.dragontrees.com/oscars05.html> (besøgt 10. marts 2022).
- ⁴ Stack Exchange Inc. Are some varieties of Paulownia sterile? <https://gardening.stackexchange.com/questions/3847/are-some-varieties-of-paulownia-sterile>.
- ⁵ Schneiderová, K., Smejkal, K. 2014. Phytochemical profile of *Paulownia tomentosa* (Thunb.) Steud. *Phytochemistry Reviews* 14, 799-833.